

Slovima glagoljice

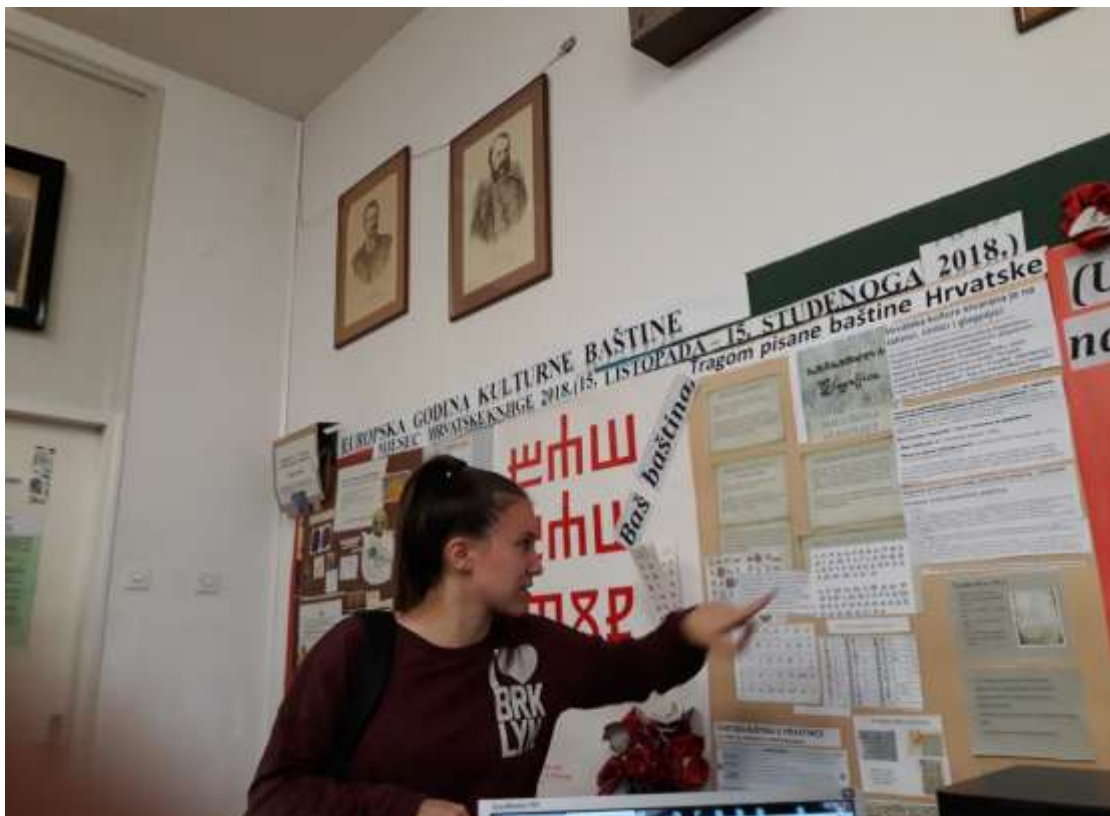
Trgovačka i tekstilna škola u Rijeci
Vesna Miličević, mag.bibl.

U školskoj knjižnici Trgovačke i tekstilne škole u Rijeci 7. studenoga 2018. godine postavili smo **izložbu malog formata, veliku u srcu : Slovima glagoljice volim jezik hrvatski**. Čuvajući Ćirilov dar, **pismo**, ugradili smo slova glagoljice i književni jezik u tekstove, u prostor škole i školske knjižnice i time dali doprinos kulturnom identitetu hrvatskog nasljeđa, u obilježavanju [Europske godine kulturne baštine](#).

Obukli smo stolicu Baščanskom pločom pružajući prikaz izložbe kroz prizmu umjetničkih unikata *inicijalnih slova "glagoljičkih pismena"* urađenih rukama i *vještinom* učenika 1.o razreda, smjer Dizajner odjeće, pri spomenu da je i put glagoljice vodio preko vrijednih ruku klesara i pisara, predanosti i kreativnosti majstora i njihovog viđenja umjetnosti. Uz općepoznatu pretpostavku da je umjetnost subjektivna, a znanost objektivna, spoj umjetnosti i znanosti svakodnevni je izričaj naših učenika s kojima se predano i posredno radi o *poticanju kreativnosti kao vještine*, uvažavajući suvremene zahtjeve procesa učenja, suvremene nastavne strategije, didaktičko–metodičke metode učenja i postupaka za optimalno postizanje odgojno–obrazovnih ciljeva, vezano za sadržaje programa knjižnično-informacijskog odgoja i obrazovanja učenika i korelaciju nastavnih predmeta: Pismo, Crtanje i

slikanje i Hrvatski jezik, čije su nastavne jedinice tematski povezane povijesnim pismom glagoljice. Uz korisne sadržaje, ako je pri tome i zabavno, učenici će lakše usvojiti cjelokupno znanje. Pružajući prikaz glagoljice kroz radionice koje smo proveli u školskoj knjižnici i našu „malu školu glagoljice“, googlali smo po najstarijim epigrafskim spomenicima, Malom enciklopedijom hrvatske glagoljice, "Bašćinom" Društva prijatelja glagoljice u PDF formatu, vrijednim knjigama i dokumentima pisanim glagoljicom, svjedočanstvima o razvoju hrvatske kulture i glagoljskog pisma oble i uglate glagoljice, središnjeg simbola našega kulturnog identiteta. Postavljanjem panoa u prostoru školske knjižnice, nakon provedenih radionica *Tragom pisane baštine Hrvatske, Povijesti pisma i Baš baštinom*, završili smo prvu fazu projekta ***Učitaj nasljeđe- tragom pisane baštine Hrvatske.***

Informativni pano nas ukratko vodi kroz povijest najstarijeg pisma, 'Tragom pisane baštine Hrvatske,' "malom školom glagoljice" (obla, uglata) kao posebnost hrvatske pismene baštine, nacionalnog i kulturnog identiteta te prikaz najznačajnijih djela hrvatske pismenosti: Bašćanska ploča, 1100.g, Povaljska listina, 1184.g., Vinodolski zakonik, 1288.g., Misal po zakonu rimskoga dvora, 22.2.1483., Istarski razvod, 13.st., Poljički statut, 15.st.; prve jezikoslovne knjige: prvi hrvatski rječnik (1595.)-Faust Vrančić, prva hrvatska gramatika (1604.)- Bartol Kašić, Gazophilacijum-enciklopedijski rječnik objavljen 1740. -Ivan Belostenec itd.

Druga faza projekta provedena je korelacijom programa nastavnih jedinica srednjovjekovnog pisma. Učenici su slova tehnički crtali crnim flomasterom i rapidografom na papiru i u tehnici kolaža, uz mentorstvo profesora. Zatim su se na kreativnoj radionici u školskoj knjižnici slova izrezivala te postavljala na podlogu i stalke koje su svojeručno izrađivali učenici.

Simbolično smo se odlučili za **crvenu** podlogu za slova jer je u *dvobojno crnim i crvenim slovima* otisnut "glagoljičkim pismenima" i "Hrvatski glagoljički Prvotisak" iz godine 1483., najstarija hrvatska *tiskana* knjiga, poznata i pod nazivom Misal po zakonu rimskoga dvora. Kao znamenit detalj hrvatske baštine, preslikali smo "**hrvatsku lozicu**" sa Baščanske ploče i njome uokvirili podest za slova glagoljice. Lozica se mogla opipati na našoj replici kamenog predloška u vlasništvu škole, "Baščanska ploča" koja na pijedestalu "stolice obučene u svečano

ruho"dominira nad glagoljičkim slovima. *Transliteracijom na pismo latinice* slova znače: *baš baština, učitaj nasljeđe*.

S obzirom da je **Glagoljica** kao pismo i glagoljicom zapisana hrvatska riječ u temeljima hrvatskoga književnog jezika i hrvatske književnosti od Bašćanske ploče, Prvotiska Misala i Brevijara, hrvatskih začinjavaca, "Judite" Marka Marulića, "Planina" Petra Zoranića i ostalih tekstova 16. stoljeća (i kasnije), odlučili smo da izložbi damo moto **Volim jezik hrvatski** pisano "*glagoljičkim pismenima*". Pored slova crtanih na papiru, učenici su izradili impresivne, umjetničke slike slova glagoljice od kamenog mozaika- kamenčića lijepljenih na staklu.

Prisjetili smo se Šimuna Kožičića Benje koji je osnovao Riječku hrvatsku tiskaru 1530. godine i tiskao 5 glagoljskih knjiga. Premda je tiskara djelovala samo dvije godine, tu je nastala jedna od najljepših knjiga "Misal hrvatski". Imali smo ga priliku vidjeti u četvrtoj fazi provedbe našeg projekta Učitaj nasljeđe, posjetom Izložbi Glagoljice koja je otvorena u prostoru Sveučilišne knjižnice Rijeka 30. prosinca 1968. godine, u čast obilježavanja 25. godišnjice odluke o pripojenju Istre i Rijeke matici Hrvatskoj. Ove godine obilježava se 50 godina njezinog postojanja. Na ovoj jedinstvenoj izložbi vidjeli smo mnoge replike i originale najstarijih epigrafskih spomenika - 130 izložaka stalne izložbe glagoljice u prostoru SVKRi.

Na jednom mjestu prikazana je glagoljska baština hrvatskoga naroda i pismenost kroz cijelo jedno tisućljeće, glagoljica kao izvorno slavensko pismo koja je postala i ostala kroz duga stoljeća nacionalnim pismom Hrvata. Preporučujemo pogledati "[Hrvatski dragi kamen](#)". Pripremili smo i svoju šetnju glagoljicom www.youtube.com/watch?v=LsgEEjUPWoc&feature=youtu.be

Uz postignuće metodičkog i odgojno-obrazovnog cilja usvajanja i razvijanja informacijske pismenosti, obrazovanja i produbljivanja stjecanja znanja o hrvatskoj kulturnoj baštini, motivi staroslavenskog grba, Inicijalnih slova i drugi motivi koje smo vidjeli, poslužit će nam dalje u radionicama izrade predmeta komercijalnog tipa za Božićni sajam u TC u Tawer Rijeka– čime se nastavlja peta faza projekta "Učitaj nasljeđe". Završnica projekta, šesta faza, bit će nastava u prirodi „Putovima glagoljice" u Isri ili u Baškoj na Krku.

Što jo reći, osim: "KAKO JE DOBRO ŽIVJETI NA ZEMLJI ". Više o pripremi naše izložbe pogledajte na: <https://www.youtube.com/watch?v=IwUIjivVrFE>

Vesna Miličević, 5. Studenog 2018, u Rijeci.